

Asia: VN/18678/2026

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta eräille kaupungeille nuorten työllisyyttä edistäviin hankkeisiin vuosina 2026-2028

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Imatran kaupunki pitää nuorten työllisyyden edistämistä erittäin tärkeänä tavoitteena ja pitää myönteisenä, että valtio kohdentaa rahoitusta nuorten työllisyyttä edistäviin toimenpiteisiin. Nuorten työllisyyden tukemisella on merkittävä vaikutus sekä nuorten hyvinvointiin ja osallisuuteen että kuntien elinvoimaan ja työvoiman saatavuuteen.

Imatran kaupunki pitää kuitenkin esitettyä avustusmallia liian rajattuna, mikäli valtionavustus kohdennetaan ainoastaan ennalta määritellyille suurille kaupungeille. Kuntien tilanteet ja nuorten palvelutarpeet vaihtelevat merkittävästi, eikä kunnan asukasluku yksinään kuvaa nuorisotyöttömyyden tai palvelutarpeen määrää. Myös keskisuurilla ja pienemmillä kaupungeilla voi olla huomattavia haasteita nuorten työllistymisessä ja palvelujen järjestämisessä.

Imatran näkökulmasta valtionavustuksen kohdentamisen tulisi perustua ensisijaisesti tarveperusteisiin ja objektiivisesti määriteltäviin kriteereihin, kuten nuorisotyöttömyysasteeseen, työttömien nuorten määrään, pitkäaikaistyöttömien nuorten määrään sekä koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrään. Näin rahoitus voitaisiin kohdentaa niille alueille, joilla tarve ja mahdollisuudet vaikuttaville toimenpiteille ovat suurimmat.

Esitetty raja-
aus voi heikentää avustuksen vaikuttavuutta ja samalla lisätä alueellista eriarvoisuutta. Pienemmillä ja keskisuurilla paikkakunnilla nuorten palveluverkosto voi olla henkilöstö- ja resurssimäärältään huomattavasti suppeampi kuin suurissa kaupungeissa. Kohdennetulla lisärahoituksella voidaan tällaisilla alueilla kuitenkin saada aikaan merkittäviä vaikutuksia esimerkiksi nuorten palveluihin ohjautumisessa, työhönvalmennuksessa, työnantajayhteistyössä ja koulutukseen tai työelämään siirtymisessä.

Imatran kaupunki korostaa lisäksi sitä, että työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen kunnille ja työllisyysalueille on muuttanut kuntien roolia nuorten työllisyyden edistämisessä. Kunnilla on vahva intressi ja mahdollisuus kehittää paikallisiin tarpeisiin perustuvia palveluja, mutta tähän tarvitaan myös riittäviä taloudellisia edellytyksiä. Valtionavustuksen tulisi tukea tätä kehittämistyötä yhdenvertaisesti eri puolilla Suomea.

Imatran kaupunki esittää lausuntonaan, että valtionavustus avataan kaikkien kuntien ja kaupunkien haettavaksi. Vaihtoehtoisesti avustuksen kohdentamisessa tulee käyttää avoimia ja objektiivisia valintaperusteita, kuten nuorisotyöttömyysastetta, pitkäaikaistyöttömien nuorten määrää, NEET-nuorten osuutta tai muuta osoitettavaa palvelutarvetta. Lisäksi osa määrärahasta voitaisiin varata avoimeen hakuun siten, että myös muut kuin ennalta nimetyt kaupungit voivat saada rahoitusta, mikäli asetetut tarve- ja vaikuttavuuskriteerit täyttyvät.

Imatran kaupunki pitää tärkeänä, että nuorten työllisyyden edistämiseen käytettävä valtion rahoitus kohdentuu sinne, missä sillä voidaan saavuttaa suurin vaikuttavuus. Rahoituksen tulee perustua nuorten todelliseen palvelutarpeeseen, alueelliseen työllisyystilanteeseen ja suunniteltujen toimenpiteiden vaikuttavuuteen – ei yksinomaan kunnan kokoon tai ennalta määrättyyn kaupunkilistaan.

Vento Marika

Imatran kaupunki - Imatran kaupunki, Yritys- ja työvoimapalvelut